

Predikan

3 advent 2017, årg. 1

Psalmer: 107:4-5, 697:6, 103:3-6, 423, 111 Pär-Magnus Möller

Är du den som skall komma, frågade Johannes Jesus, eller skall vi vänta på någon annan?

Johannes var tydligen tveksam. Jesus hade kanske inte varit som Johannes hade förväntat sig ... Guds rike var inte som han trodde.

Jo, Johannes trodde på Guds rike, att det skulle komma i härlighet och makt, att romarna skulle kastas ut ur landet och Israel återigen blir fritt från ockupationsmakten. Men saker och ting blev inte som Johannes hade tänkt. Guds rike manifesterades inte som han hade föreställt sig. Istället hamnade Johannes i fängelse för att han hade utfört Guds uppdrag. Och Jesus... än hade han inte samlat några rebelliska skaror mer än tolv unga smått förvirrade män... Jesus hade bara undervisat, talat om helande, förlåtelse, upprättelse på ett mer individuellt plan. Var Jesus verkligen Messias, den som var utlovad av Gud att befria folket... eller hade Johannes missförstått så att han skulle vänta på någon annan? Jo, han hade hört vad Jesus gjorde... men var det verkligen vad Gud hade tänkt?

Det var mer förvirring i görningen. Allt folket som hade följt Johannes ut i öknen, de var också förvirrade. Johannes var ju så stor i orden, talade så mäktigt om Gud, om omvändelse, om ett rättfärdigt liv. Han om någon borde ju vara beskyddad av Gud. Det var säkert därför ingen gjort Johannes något ont tidigare, för Johannes var vass och provocerande - och stryk ville nog många ge honom. Men nu visade det sig att den värdsliga makten, i form av Herodes, var mäktigare än Guds profet... om Johannes nu var en profet... eller vad han nu var för något ynkligt. Var Johannes också "fake News"? Vad skulle folket tänka?

När Jesus tar till orda talar han både till Johannes och folket: *Vad förväntade ni er egentligen av Guds rike. Vad tänkte ni om det? Ni tänkte väl inte att det var som ett strå som vajar för vinden, ni förväntade er mer!*

Hade ni tänkt en kändisshow i största allmänhet så hade ni inte begett er ut i öknen, då ni kunde satt på TVn eller besökt en stor gala, men det var inte det ni letade efter... ni sökte en profet, ett Guds tilltal. Ni längtade efter någon som kunde visa Guds rike.

Och det var faktiskt det ni fick, fastän ni ännu inte förstått det. Problemet är att ni förväntade er fel saker av Guds rike ni hade fel bild av det, både Johannes och ni andra. Ni hade fel bild av vad Guds rike var, fel bild av vad det rike som gamla testamentet talar om skulle innebära – fel bild av Messias.

Ja, vad tänker vi om Guds rike, det som vi i våra liv skall bana väg för. Vad är vår bild av det? Det är en jätteviktig fråga eftersom det ofta fungerar som så att vi förhåller oss till saker som vi föreställer oss dem. Vi blir glada och besvikna på saker och ting utifrån vilken bild vi har av dem och vad vi kan förvänta av dem. Varken Johannes eller folket verkade förstå att det var Guds rike som var i görningen ... de hade en felaktig bild av det, en missriktad längtan – därför såg de inte.

Johannes satt i sitt fängelse och väntande på sitt dödsstraff... vad hade det med Guds rike att göra? Det fanns väl ingen härlighet i det! Ett antal besvikna Johanneslärjungar lär ha vandrat från fängelser efter avrättningen av deras mästare och undrat vad de egentligen lagt ner engagemang och glädje i. En looser!

Folket i stort visar också sin besvikelse några månader senare när Jesus ställs inför domstolen och alla de som tidigare ropat hosianna nu ropar korsfäst. Guds rike var inte vad de förväntade sig – en djup besvikelse ligger gömd bakom ropen.

Vad har då vi som är här för bild av Guds rike i denna värld? Egentligen är Jesus väldigt tydlig i sin undervisning - men vi ser det inte eftersom vi ibland hamnat under historiens månghundraåriga dammlager. Se bara vilka det är som Jesus lyfter fram i texten som Guds rikets mottagare: blinda, lama, spetälska, döva, döda och fattiga. Alla dem de som ingen räknade med. Just det; de som ingen räknade med!

Där Guds rike gick fram där förvandlades dessa sidosatta människors levnadsvillkor ... ja, till och med de som räknades bland de mest förtappade, de

som lika gärna kunde vara döda, de fick nytt hopp och nytt liv. I dag kunde vi lägga till alla andra utanförgrupper vi har i samhället; invandrare, sexuella minoriteter, utmobbade kändisar, arbetslösa, psykiskt sjuka. Det Jesus säger är att där vi ser att dessa grupper upprättas och får nytt liv, där är källan till Guds rike. Där finns liv, nåd, hopp – där finns Guds rike – det ni längtar efter.

Skall vi leta efter Guds rike skall vi göra det just där bland de utanförsatta. Jesus ger ju andra tydliga exempel på det när han säger: *jag var i fängelse och ni besökte mig, jag var hungrig och ni gav mig att äta...*

När vi skall bereda väg för Jesus in i denna värld skall vi göra det genom upprättelsen av de utanförsatta. Det finns ingen annan väg.

Guds rike utgår alltså inte från religiösa riter, inte från extatiska upplevelser, inte från uppbyggande undervisning eller dogmatiska konstruktioner. Guds rike utgår från upprättandet av de utanförsatta. Det är därför Jakob skriver att *den som inte älskar sin broder som han kan se, kan inte älska Gud som han inte kan se...* och ... *Nu kanske någon frågar: "Har du tro?" – Ja, och jag har gärningar. Visa mig din tro utan gärningar, så skall jag med mina gärningar visa dig min tro.*

Kristen tro handlar alltså om gärningar – gärningar som utgår från tro, d.v.s. från det att vi känt igen Jesus i vår nästa... alltså i vår medmänniska. Gud är där, i vår medmänniska – om vi inte finner honom där finner vi honom ingenstans.

Mission är i första hand därför inte ord, inte gudstjänst, inte gemenskap, inte församlingsorganisation, inte undervisning, inte bön, inte nattvard, inte bibel... utan den hand som hjälper den fallne att resa sig, den blick som upprättar den förnedrade, den famn som välkomnar den utanförsatte. Sedan kommer allt det andra.

Jesus avslutar dagens evangelietext med att tala om att Johannes är den störste: *ingen av kvinna född har trätt fram som är större än Johannes Döparen...* Han fullbordade de gammaltestamentliga profeternas långa rad, han förkunnade Guds rike och gjorde allt han förmådde för att det skulle få plats i människors hjärtan- Ändå förstod han det inte när han väl hade det framför ögonen.

Men de som upprättats såg vad det handlade om: En blindfödd man vittnade för de laglärde som anklagade Jesus för att vara en syndare. Han svarade:... "*Om han är en syndare vet jag inte. Men det vet jag, att jag som var blind nu kan se.*"

De snäste de av honom och sade... Vi vet att Gud har talat till Mose, men varifrån den här mannen kommer, det vet vi inte." Han svarade: "Ja, det är det märkliga, att ni inte vet varifrån han kommer, och ändå har han öppnat mina ögon.

Guds församling består av sådana som blivit förvandlade på ett eller annat sätt genom Guds kärleksgärningar, det kan vara av honom direkt eller av oss som är hans lärjungar och själva blivit förvandlade. Vi är större än Johannes eftersom vi har sett Guds rike verksamt i dem som vi fått vara med och upprätta.

Vi kanske inte förstår vilka gärningar vår tro har lett oss till – och en dag skall vi fråga Jesus: när såg vi dig hungrig, i fängelse eller hemlös... och Jesus skall svara: det ni gjort mot någon av dessa mina minsta, det har ni gjort mot mig: ”Kom, ni som har fått min faders välsignelse, och överta det rike som har väntat er sedan världens skapelse. ”

Och där i evighetens boningar möter vi Johannes. Han som var så nära Gud – en riktig gudsman här på jorden - och han kommer att be oss berätta, gång på gång, om hur det är att se Guds rike i sin nästa. Han kommer att skratta åt sin egen blindhet och hårdhet – och tillsammans få vi glädjas med hela Guds upprättade mänsklighet – i himmelen – i evighet.